

Tjänstedirektivet: Känslig fråga - men Norge säger ja

Norska LO kräver att regeringen använder sin reservationsrätt och inte inför EU:s tjänstedirektiv i norsk lag. Två av partierna i regeringskoalitionen stödjer LO, men i Stortinget är det majoritet för direktivet. Arbeiderpartiet tvingar därför igenom beslutet i regeringen mot Senterpartiets och SV:s röster.

Text och foto: Bengt Rolfer

Kravet har ett direkt samband med den senaste tidens domar från EU-domstolen (Laval med flera), som enligt LO innebär en allvarlig utmaning mot den sociala dimensionen i EU/EES-området. I skrivelsen till regeringen påpekar LO att domarna bidragit till en osäkerhet bland LO:s medlemmar om vilka fackliga aktiviteter som är tillåtna.

- Det är inget tvivel om att motståndet mot tjänstedirektivet har ökat i och med dessa domar. Detta är knutet till att det verkar vara EU:s domstol och inte de demokratiska organen i EU som styr politiken, säger LO-sekreteraren Tor-Arne Solbakken.

Tjänstedirektivet syftar till att underlätta fri rörlighet och anger vilka regler och villkor som ska gälla för tjänsteföretag som vill verka i andra länder. Det antogs i december 2006 och fick stöd av Europafacket, som efter en intensiv kampanj lyckats påverka innehållet. I exempelvis Sverige beskrevs det som en stor facklig framgång att man lyckades få igenom att den så kallade värdlandsprincipen – och inte ursprungslandsprincipen – ska råda. Det innebär att det gästande företaget ska följa de avtal och lagar som råder i det land man verkar.

Senast vid utgången av 2009 ska tjänstedirektivet vara infört i alla EU-länders nationella lagstiftning. Detta gäller även Norge och de andra EES-länderna.

Men EES-avtalet innehåller också en reservationsrätt. Denna har hittills aldrig använts, men nu vill alltså norska LO att den norska regeringen

inlägger sitt veto mot att införa direktivet.

Flera LO-förbund har aktualiserat det krav som LO-ledningen nu ställt sig bakom. Även två av regeringspartierna - Senterpartiet och Sosialistisk venstre – stödjer LO:s krav. Däremot har det uppstått en spricka mellan LO och Arbeiderpartiet.

- Det här är en het potatis i regeringen, säger Tor-Arne Solbakken.

Hur tror du att det kommer att gå?

- Ärligt talat tvivlar jag på att det går så långt som till en reservation. Kanske startas det processer för att vi ska få försäkringar på några av de områden vi pekat på, säger Solbakken.

Ett par centrala punkter är att tjänstedirektivet inte ska utföra ett hinder i arbetet mot social dumpning och att det norska systemet med allmängiltigförklaring av kollektivavtal kan bevaras och vidareutvecklas.

Wanja Lundby-Wedin som är ordförande i svenska LO, men också i Europafacket och i Nordens fackliga samorganisation, har förståelse för norska LO:s krav – dock utan att stödja det.

- I LO Norge har det hela tiden funnits en delad syn på tjänstedirektivet. Jag kan förstå att tveksamheten nu spås på med anledning av Lavaldomen. Ändå tycker jag inte att det är tjänstedirektivet man ska säga nej till. Vi tyckte det var en stor seger när vi fick bort ursprungs-

landsprincipen. Då blev tjänstedirektivet rätt okej. Vi trodde att vi var skyddade ända tills Lavaldomen kom, säger hon.

Fortfarande tycker Europafackets ordförande att det är rätt politik att säga ja till tjänstedirektivet, men i stället kräva att utstationeringsdirektivet ändras på tre punkter:

Det ska återställas till ett minimidirektiv som man inte får underskrida, men inget ska hindra att bättre villkor erbjuds.

Det ska tydligt skrivas in att direktivet syftar till likabehandling och att diskriminering av löntagare inte är tillåten.

Det ska också framgå att respekt ska visas för olika länders arbetsmarknadsmodeller.

EU-kommissionen har bett parterna på Europeanivå att försöka enas om innehållet i ett omarbetat utstationeringsdirektiv, men Wanja Lundby-Wedin bedömer chansen att lyckas som liten.

- Ansvaret måste ligga på kommissionen att lösa detta, säger hon.

Nyligen ställde sig Europaparlamentet bakom den svenska parlamentarikern Jan Anderssons rapport "utmaningar för kollektivavtalen", som stödjer den fackliga kritiken mot utstationeringsdirektivet.

- Det är klart att det har stor betydelse att en bred majoritet i Europaparlamentet ställt sig bakom rapporten. Det kan bidra till att få EU-kommissionen på bättre tankar, säger Wanja Lundby-Wedin.